

31

U S T A W A

z dnia 31 stycznia 1961 r.

o dozorcze technicznym.

Art. 1. 1. Ustanawia się dozór techniczny nad:

- 1) kotłami parowymi i wodnymi,
- 2) stałymi i przenośnymi zbiornikami ciśnieniowymi,
- 3) wytwornicami acetylenowymi,
- 4) dźwignicami,

zwanymi w dalszych przepisach ustawy „urządzeniami technicznymi”.

2. Rada Ministrów określi szczegółowo w drodze rozporządzenia rodzaje urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu.

3. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia podać przepisom niniejszej ustawy urządzenia techniczne nie wymienione w ust. 1.

Art. 2. Przepisy ustawy nie dotyczą urządzeń technicznych:

- 1) posiadających szczególne znaczenie dla obronności Państwa,
- 2) nad którymi są prowadzone prace naukowo-badawcze w zakresie ich konstrukcji lub sposobu wykonania,
- 3) w zakładach górniczych z wyjątkiem kotłów i zbiorników ciśnieniowych.

Art. 3. 1. Dozór techniczny nad urządzeniami technicznymi obejmuje:

- 1) przeprowadzanie rejestracji i odbioru technicznego urządzeń technicznych przed ich dopuszczeniem do ruchu oraz dopuszczanie urządzeń technicznych do ruchu,
- 2) wykonywanie okresowych i nadzwyczajnych badań urządzeń technicznych,
- 3) wstrzymywanie ruchu urządzeń technicznych w przypadku nieprzestrzegania przepisów lub zagrożenia bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzkiego,
- 4) sprawdzanie kwalifikacji osób obsługujących urządzenia techniczne,
- 5) udzielanie zezwoleń na dokonywanie spawania urządzeń technicznych,
- 6) nadzór i kontrolę nad przestrzeganiem przepisów ustawy przez użytkowników urządzeń technicznych.

2. W zależności od rodzaju urządzeń technicznych dozór techniczny nad tymi urządzeniami może być stały, tj. wykonywany w pełnym rozmiarze określonym w ust. 1, lub ograniczony do niektórych czynności określonych w ust. 1.

3. Rada Ministrów określi szczegółowo w drodze rozporządzenia zakres dozoru technicznego nad poszczególnymi urządzeniami technicznymi.

Art. 4. 1. Organami dozoru technicznego są: Urząd Dozoru Technicznego, podległe temu Urzędowi jednostki terenowe oraz inne organy określone przez Radę Ministrów.

2. Urząd Dozoru Technicznego podlega Ministrowi Górnictwa i Energetyki.

3. Rada Ministrów określi szczegółowo w drodze rozporządzenia organy dozoru technicznego, ich organizację, podporządkowanie oraz zakres działania przy zapewnieniu tym organom niezależności ich decyzji w sprawach objętych dozorem technicznym.

Art. 5. Urządzenia techniczne powinny być budowane i użytkowane w sposób zapewniający bezpieczeństwo ruchu tych urządzeń i bezpieczeństwo dla otoczenia.

Art. 6. Spawanie urządzeń technicznych może być wykonywane tylko przez zakłady lub osoby uprawnione do tego przez organy dozoru technicznego.

Art. 7. Urządzenia techniczne mogą być użytkowane tylko na podstawie decyzji o dopuszczeniu ich do ruchu, wydanej przez organy dozoru technicznego.

Art. 8. 1. Kto zamierza użytkować urządzenia techniczne podlegające rejestracji i odbiorowi technicznemu, obowiązany jest zgłosić te urządzenia do rejestracji wraz z ich dokumentacją techniczną i przedstawić je do odbioru technicznego właściwemu organowi dozoru technicznego.

2. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia terminy zgłoszenia do rejestracji i odbioru technicznego tych użytkowanych urządzeń technicznych, które nie były zgłoszone do rejestracji i odbioru technicznego do dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 9. Kto użytkuje urządzenie techniczne podlegające stałemu dozorowi technicznemu, obowiązany jest przygotować to urządzenie do badań okresowych i nadzwyczajnych (art. 3 ust. 1 pkt 2).

Art. 10. Kto zamierza dokonać przeróbki urządzenia technicznego, obowiązany jest uzyskać na to zgodę organu dozoru technicznego.

Art. 11. O każdej awarii, niebezpiecznym uszkodzeniu urządzenia technicznego oraz o nieszczęśliwym wypadku związanym z eksploatacją urządzenia użytkownik obowiązany jest zawiadomić niezwłocznie właściwy organ dozoru technicznego.

Art. 12. 1. Za czynności organów dozoru technicznego pobierane będą opłaty w wysokości ustalonej w trybie przepisów o ustalaniu cen, opłat i stawek taryfowych.

2. Należności, przypadające organom dozoru technicznego za ich czynności, podlegają ściągnięciu w trybie egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych.

Art. 13. 1. Przepisy o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywaniu dozoru technicznego nad tymi urządzeniami, z wyjątkiem urządzeń, o których mowa w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, wydaje w drodze rozporządzenia Minister Górnictwa i Energetyki.

2. Przepisy o eksploatacji kotłów parowozowych i kotłów ustawionych w wagonach kolejowych, jak również przepisy o wykonywaniu dozoru technicznego nad tymi urządzeniami technicznymi, z wyjątkiem dźwigów, które są eksploatowane przez przedsiębiorstwo Polskie Koleje Państwowe, przez podległe Ministrowi Komunikacji przedsiębiorstwa stanowiące zaplecze techniczne kolei i przez przedsiębiorstwa robót kolejowych — wydaje Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Górnictwa i Energetyki.

3. Przepisy o budowie i eksploatacji dźwignic portowych, urządzeń technicznych na morskich jednostkach pływających, urządzeń technicznych z wyjątkiem kotłów parowych i wodnych na statkach rzecznych oraz przepisy o wykonywaniu dozoru technicznego nad tymi urządzeniami wydaje Minister Żeglugi w porozumieniu z Ministrem Górnictwa i Energetyki.

4. Przepisy o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych poddanych dozorowi technicznemu na podstawie art. 1 ust. 3 oraz o wykonywaniu tego dozoru wydaje Minister Górnictwa i Energetyki w porozumieniu z właściwymi ministrami.

5. Przepisy, o których mowa w ust. 1—4, mogą określać, jakim kwalifikacjom powinny odpowiadać osoby mające obsługiwać, konserwować lub naprawiać urządzenia techniczne.

6. Przepisy, o których mowa w ust. 1—4, powinny być zgodne z obowiązującymi normami państwowymi.

Art. 14. Kto będąc zobowiązany do zgłoszenia urządzenia technicznego do rejestracji i odbioru technicznego przez organ dozoru technicznego nie dopełnia tego obowiązku lub dopuszcza do użytkowania takiego urządzenia bez uzyskania decyzji o dopuszczeniu go do ruchu przez organ dozoru technicznego,

podlega karze aresztu do jednego roku lub karze grzywny w wysokości do 20.000 złotych.

Art. 15. Kto dopuszcza do użytkowania urządzenia technicznego wbrew zakazowi organu dozoru technicznego lub kto dokonuje przeróbek urządzenia technicznego bez zgody organu dozoru technicznego,

podlega karze aresztu do lat dwóch lub karze grzywny w wysokości do 50.000 złotych.

Art. 16. 1. Kto nie wykonuje obowiązku zawiadomienia organu dozoru technicznego o awarii lub niebezpiecznym uszkodzeniu urządzenia technicznego lub o nieszczęśliwym wypadku związanym z eksploatacją urządzenia technicznego,

podlega karze grzywny w wysokości do 4.500 złotych.

2. Orzekanie w sprawach określonych w ust. 1 następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno administracyjnym.

Art. 17. 1. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi (Dz. U. z 1921 r. Nr 50, poz. 303 i Nr 108, poz. 786 oraz z 1950 r. Nr 49, poz. 440),
- 2) ustawa z dnia 24 marca 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem (Dz. U. z 1933 r. Nr 28, poz. 234 i z 1950 r. Nr 49, poz. 440),
- 3) dekret z dnia 26 października 1950 r. o Urzędzie Dozoru Technicznego (Dz. U. z 1950 r. Nr 49, poz. 440 i z 1953 r. Nr 29, poz. 113).

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc przepisy dotychczasowe, jeżeli nie są sprzeczne z przepisami niniejszej ustawy.

Art. 18. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*